

GRADUDUN TITULURAKO PROBA LIBREAK
DERRIGORREZKO BIGARREN HEZKUNTZA

Esparru zientifiko-teknologikoa

DATU PERTSONALAK

Deiturak:.....

Izena:.....

NANa:.....

Helbidea: Karrika/plaza:.....zk.:.....

P.K.:.....

Herria:..... Probintzia:..... Tel.:.....

Deialdia: 2021eko ekaina

Gobierno de Navarra
Departamento de Educación

Nafarroako Gobernua
Hezkuntza Departamentua

Matematika

KALIFIKAZIOA: 20 puntu

1. Eragiketak egin eta sinplifikatu. (2,5 puntu)

$$2 - \frac{2}{3} : \frac{5}{2} + (-2) - \left(\frac{3}{4} + \frac{1}{2} \right)$$

2. Ekuazioen sistema planteatu, eta ebatzi.

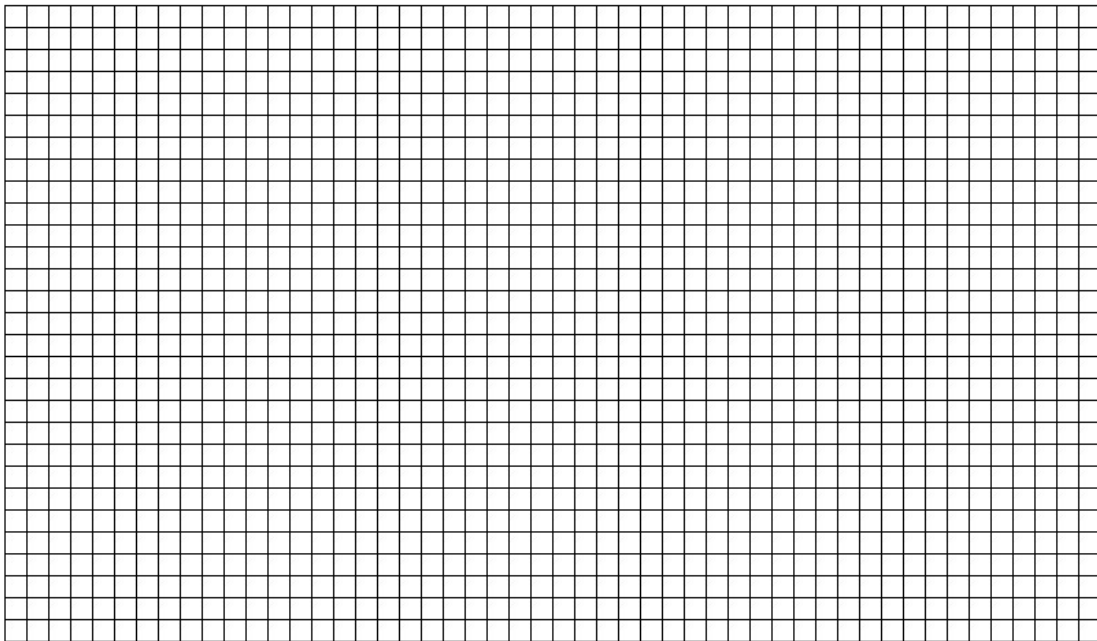
Nire poltsikoan 10 txanpon dauzkat, batzuk 50 zentimokoak eta beste batzuk 10 zentimokoak. Guztira, 2,6 euro ditut. 50 zentimoko zenbat txanpon dauzkat? Eta 10 zentimoko zenbat? (2,5 puntu)

3. Eragiketak egin eta, posible bada, sinplifikatu. (2 puntu)

$$\sqrt{405} - \sqrt{45} + 8\sqrt{5}$$

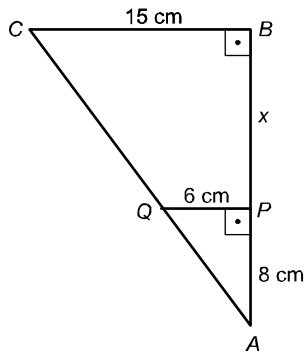
4. Ebatzi grafikoki eta analitikoki ondoko sistema: (3 puntu)

$$\begin{cases} y = -2x^2 + 8x - 11 \\ y + 3 = 0 \end{cases}$$

5. a) APQ eta ABC triangeluak antzekoak dira? Arrazoitu erantzuna.
(1 puntu)

b) Kalkulatu $x = \overline{BP}$. (1,5 puntu)

6. A(-2, 6) eta B(1, -3) puntuak ditugu; idatzi A eta B puntuetatik igarotzen den zuzenaren ekuazioa (2,5 puntu)

7. Dado bat hiru aldiz jarraian botako dugu. Kalkulatu honako hauek lortzeko probabilitatea: (2,5 puntu)

- a) "5a hiru aldiz"
- b) "Zenbaki bera hiru aldiz"

8. Dado bat 100 aldiz bota dugu, eta aldi bakoitzean lortutako emaitza idatzi dugu. Informazioa taula honetan jaso da: (2,5 puntu)

Resultado	1	2	3	4	5	6
N.º de veces	12	20	10	15	20	23

Kalkulatu batezbestekoa eta desbiderapen tipikoa.

Natura eta osasuna

KALIFIKAZIOA: 20 puntu

1. Zer da zelula bat? Aipatu zelula guztiek dituzten hiru atalak, eta esan zer funtzio duen atal horietako bakoitzak (1 puntu):

2. Erantzun ondoko galderi:

a) Zertan desberdintzen dira zelula eukariotoak eta prokariotoak? (0,75 puntu):

b) Zertan desberdintzen dira animalia-zelulak eta landare-zelulak? (0,75 puntu):

3. Bete testuko hutsuneak hitz hauek erabiliz (0,5 puntu):

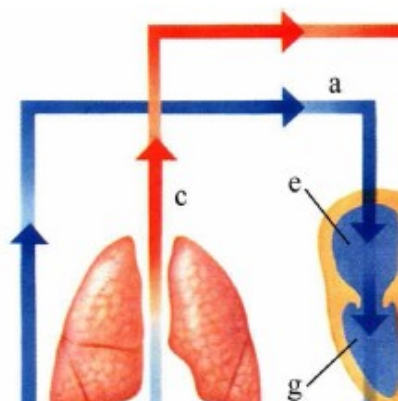
Izerdi gordina, goraka, xilema, ura, fotosintesia, gatz mineralak, goraka, sustrai, mantenugai organikoak, beheraka, floema, ura.

“Izerdi gordinaren osagaiak ..... eta .....
..... dira.

Ura eta gatz mineralak landareen .....etatik sartzen dira
.....ra iritsi arte eta, orobat, han ..... eraten da.
Handik izerdi gordina zurtoinetik ..... joaten da hostoetaraino eta
han ..... gertatzen da substantzia organikoak egiteko.
Izerdi onduaren osagaiak ..... eta ..... dira, eta hosto
eta zurtoin berdeen fotosintesian eraten dira
Izerdi ondua .....n barna ..... joaten da eta
fotosintesarik egiten ez duten landare-zatietara (ontzen ari diren
fruituetara, hazten ari diren ernamuietara, lurpeko zurtoinetara eta
abarretara) iristen da.

4. Hurrengo marrazkian giza bihotza eta zirkulazioa irudikatu dira:

a) Idatzi seinalatutako atalen izena, baita seinalatutako hodi bakoitzaren izena ere (0,9 puntu)

<p>5. (2 puntos) El esquema representa el sistema circulatorio humano nombrando todas las partes principales y cuál es la circulación en ellas.</p> 	a	
	b	
	c	
	d	
	e	
	f	
	g	
	h	
	i	

b) Definitu zirkulazio handiaren eta zirkulazio txikiaren kontzeptuak, eta seinalatu marrazkian (0,6 puntu).

5. Adierazi organo hauek animalien elikaduran betetzen duten funtzioa (1 puntu):

Organoa	Funtzioa
Listu guruinak	
Duodenoa	
Birika albeoloak	

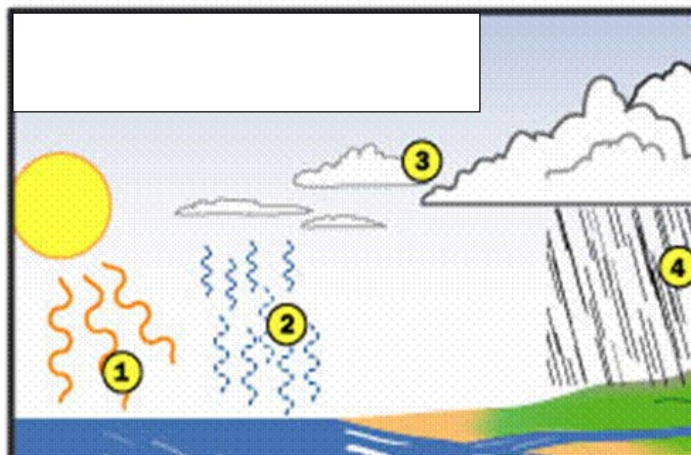
Nefrona	
Kapilarrak	

6. Azaldu atmosferaren geruzak, eta adierazi bakoitzaren ezaugarri nagusiak (1 puntu):

b) Osatu ondoko taula arroka moten eta haien jatorriaren arabera (0,5 puntu):

Mota	Definizioa (nola eratu dira?)	Adibidea
Arroka sedimentarioak		
Arroka plutonikoak		
Arroka bolkanikoak		
Arroka metamorfikoak		

7. Izenburua para iezaiozu beheko eskemari. Azaldu esanahia, ordeztu zenbaki bakoitza irudikatutakoaren izenarekin, eta azaldu zikloa irudia erabiliz (0,5 puntu):

Izenburua: "Uraren zikloa"

8. Begiratu marrazki hauei eta erantzun galderai:

A

B

C

D

a) Zein zatiketa zelular mota irudikatzen dute marrazki hauek? Zertan oinarritzen duzu erantzuna? (0,5 puntu)

b) Faseak ordenatu modu kronologikoan eta adierazi horietako bakoitzean izaten diren gertaera garrantzitsuenak (0,5 puntu)

9. Zein da A odol-taldeko gizon baten eta B odol-taldeko emakume baten genotipoa, O taldeko seme bat badute? Zehaztu problemaren garapena eta aipatzen den ondoretasun mota (1 puntu):

10. Hemofilia gaixotasuna x kromosomari lotutako gene errezesibo batek eragiten du. Nolakoak izan daitezke gizon normal baten eta emakume eramaile baten ondorengoak? Egin gurutzatze-eskema bat (0,5 puntu):

11. Kalkula ezazu:

a. Zilarraren dentsitatea $10'5 \text{ kg/L}$ bada, zein izango da zilarrezko 125 cm^3 -ko bloke baten masa? (0,5 puntu)

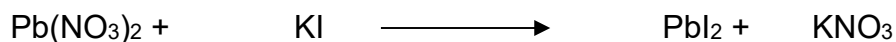
b. 100 cm^3 merkuriok $1'36 \text{ kg}$ -ko masa badute, zer bolumen hartuko dute 100 kg merkuriok? (0,5 puntu)

12. Disoluzio bat prestatzen da, eta 4 g sodio kloruro gehitzen zaizkio 100 g urari. Behin disolbatuta, bolumena 103 cm^3 -koa da.

a. Kalkulatu disoluzioaren kontzentrazioa, masa-ehunekoan adierazita. (0,5 puntu)

b. Kalkulatu disoluzioaren kontzentrazioa, g/L -tan adierazita. (0,5 puntu)

13. Doitu erreakzio kimiko hau, produktuak eta errektiboak adierazita: (1 puntu)

14. Zenbat gramo dira zazpi dikloro-trioxido mol Cl_2O_3 ? Eta zenbat mol dagozkie 200 gramo metanoari (CH_4)? (1 puntu)

15. Formulatu edo izendatu substantzia hauek: (1 puntu)

Kobre monoxidoa: ; Ura: ; Difosforo-pentoxidoa: ;
Dihidrogeno sulfuroa: ; Diburdina trioxidoa: ; N_2O_5
:   ; CO: ; LiH:
; Cl_2O_7 :   ; HgF_2 :

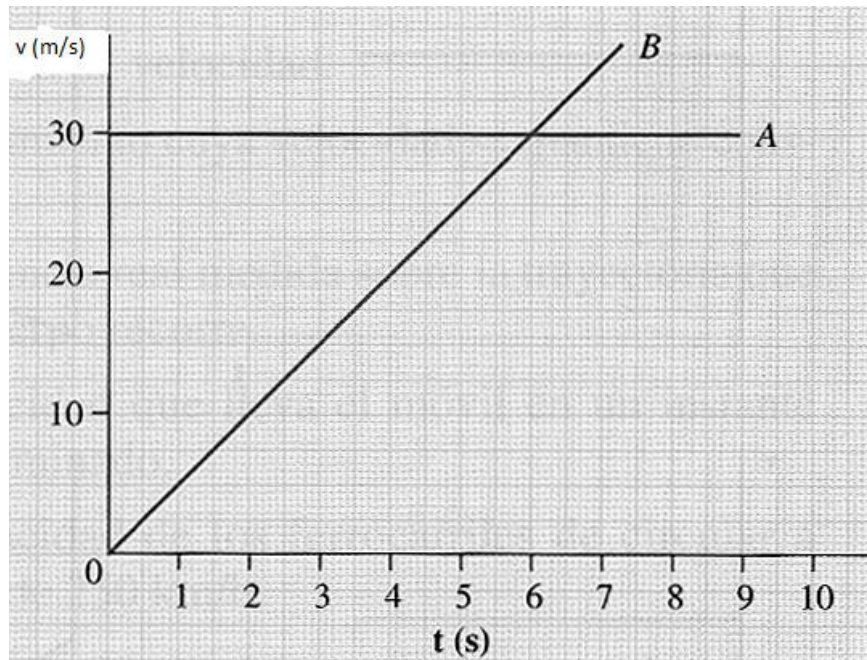
16. Txirrindulari bat kale batetik hasi da mugitzen, azelerazio konstantearekin, 10 segundotan 36 km/h-ko abiadura lortu arte.

Zenbatekoa da azelerazioa? (0,5 puntu)

Zenbateko distantzia egin du 10 segundotan? (0,5 puntu)

17. Ondoko grafikoan bi gorputzen mugimenduak irudikatu dira:

(1 puntu)

a. Deskribatu gorputz bakoitzaren mugimendu mota.

b. Zein unetan dute biek abiadura bera? Une horretan posizio berean daude?

c. Kalkulatu bi gorputzen abiadura $t = 4$ s denean.

18. Geldirik dagoen 5 kg-ko gorputz baten gainean 30 N-ko indar konstante bat hasi da eragiten. Kalkulatu azelerazioa. Zer abiadura izanen du gorputzak indarra eragiten hasten denetik 2 s-ra? (1 puntu)

19. Lurretik 12 metroko altueratik, 0,5 kg-ko masa duen gorputz bat beherantz erortzen uzten dugu. Airearekin marruskadura nulua dela suposatuz, kalkulatu:

a. Energia, hasierako egoeran. (0,5 puntu)

b. Energia zinetikoa, lurretik 3 metrora dagoenean. (0,5 puntu)

20. Etxean berogailu bat daukat: 3000 W.

a. Egunean 7 orduz konektatuta badaukat, zer energia gastatuko dut hilabete batean? Kalkulatu kWh-tan. (0,5 puntu)

b. kWh-ren prezioa 13 zentimo bada, zenbat ordaindu beharko dut denbora horretan piztuta edukitzeagatik? (0,5 puntu)